

МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ
Інститут медичних і фармацевтичних наук

МАУП
Кафедра медичної психології

Затверджено
Директор ІНПІСН
Я. М. Равська
Ідентифікаційний
код 2024р.
№12

Схвалено на засіданні кафедри
медичної клінічної психології
Протокол № 3 від 16.10.2024 р.
Завідувач кафедри І. С. Клименко

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Психологія особистості

Спеціальності	<u>225 Медична психологія</u> (шифр і назва спеціальності)
Освітнього рівня	<u>другий(магістерський)</u> (назва освітнього рівня, ОКР)
Освітньої програми	<u>225 Медична психологія</u> (шифр і назва спеціальності)
Спеціалізації	<u>Медична психологія</u> (назва спеціалізації)

Київ МАУП 2024

Розробник робочої програми навчальної дисципліни:

Клименко Іван Сергійович, доктор медичних наук, доцент, завідувач кафедри медичної і клінічної психології

Робочу програму затверджено на засіданні кафедри медичної і клінічної психології

Протокол № 3 від 16.10.2024 р.

Завідувач кафедри _____ І. С. Клименко
(підпис)

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої програми (керівником освітньої програми 225 «Медична психологія»)
(назва освітньої програми)

16.10.2024 р.

Керівник (гарант) освітньої програми _____
(підпис)

Робочу програму перевірено

“ ” 20__ р.
Заступник директора _____ Т.В. Нич
(Підпис)

Пролонговано:

на 20__ /20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), “ ” 20__ р., протокол №__
на 20__ /20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), “ ” 20__ р., протокол №__
на 20__ /20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), “ ” 20__ р., протокол №__
на 20__ /20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), “ ” 20__ р., протокол №__

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		Денна форма навчання	
Кількість кредитів - 3	Галузь знань – 22 ОХОРОНА ЗДОРОВ'Я	Обов'язкова	
Модулів - 3	Спеціальність – 225 МЕДИЧНА ПСИХОЛОГІЯ	Рік підготовки	
Змістових модулів - 6		2-й	
		Семестр	
Загальна кількість кредитів/годин - 3/90		4-й	
		Лекції (год.)	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних - 3-4 год.; самостійної роботи студента – 2-3 год.	14		
	Практичні(год.)		
	30		
	Самостійна робота(год.)		
	46		
	Всього		
	90		
	Вид контролю		
		Екзамен	

2. МЕТА, ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

2.1. Мета викладання оволодіти навчальної дисципліни: компетентностями різного напрямлення для досягнення кінцевих результатів навчання

Метою викладання навчальної дисципліни «Психологія особистості. " є формування в студентів глибокого розуміння психології індивідуальних, типологічних і групових відмінностей людей, загальних і професійних компетенцій системи загальної психологічної підготовки, засвоєння студентами знань про вікові особливості розвитку особистості та способи надання медико-психологічної допомоги на різних вікових етапах, із урахуванням потенційних, вікових та індивідуальних психологічних особливостей пацієнтів, здатність розв'язувати складні задачі та проблеми інноваційного характеру в сфері охорони психічного здоров'я населення, забезпечувати психопрофілактику, психодіагностику та психокорекцію, лікування захворювань, пов'язаних із психічним здоров'ям, вирішення професійних питань в ситуаціях, що характеризуються невизначеністю умов та вимог і можуть передбачати необхідність проведення досліджень та/або здійснення інновацій.

Основними завданнями викладання дисципліни «Психологія особистості." є:

- засвоєння студентами знань про вікові особливості розвитку особистості;
- усвідомлення закономірностей функціонування психіки;

- розкриття основних законів та закономірностей психічного розвитку людини;
- засвоєння знань про періодизацію психічного розвитку та шляхи вирішення цієї проблеми в медичній психології;
- ознайомлення студентів із віковими та індивідуальними особливостями людини;
- засвоєння знань про наукові методи вивчення вікових особливостей;
- формування вміння використовувати знання медичної психології при роботі з пацієнтами різного віку;
- розвиток комунікативної компетентності в системі міжособистісних відносин, навичок продуктивної та конструктивної взаємодії з пацієнтами та колегами;
- опанування загальних принципів диференціально-психологічного аналізу;
- розкриття онтологічної характеристики розвитку психіки людини;
- опанування основ психологічного аналізу диференціальних координат особистості;
- засвоєння диференційних аспектів психології особистості, вікової, педагогічної, медичної та соціальної психології.

Предметом дисципліни є індивідуальні та вікові особливості розвитку особистості.

За структурно-логічною схемою дисципліна "Психологія особистості." вивчається після дисциплін "Загальна психологія" "Експериментальна психологія та психодіагностика" «Медична психологія. Вступ до спеціальності» та передую вивченню дисциплін "Медична психологія та основи психосоматики" "Психіатрія. Наркологія. Патопсихологія"

2.2. Очікувані результати: оволодіння компетентностями різного спрямування для досягнення кінцевих результатів навчання згідно програми 225 "Медична психологія"

2.2.1. Інтегральна компетентність:

здатність розв'язувати складні задачі і проблеми медичної психології, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій характеризується невизначеністю умов і вимог.

2.2.2. Загальні компетентності:

- зК 1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- зК 3. Здатність до пошуку, обробки та аналізу інформації з різних джерел.
- зК 4. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
- зК 6. Здатність приймати обґрунтовані рішення.
- зК 7. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації. ї.
- зК 9. Здатність працювати в команді.
- зК 10. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- зК 11. Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.

2.2.3. Спеціальні фахові (предметні) компетентності:

- СК 1. Здатність до збирання та критичного опрацювання, аналізу та узагальнення медичної та психологічної інформації з різних джерел.
- СК 2. Здатність до узагальнення інформації щодо суб'єктивних і об'єктивних проявів психологічних проблем, субклінічних хворобливих захворювань.
- СК 4. Здатність до вибору оптимальних методів та проведення клінічної / психологічної діагностики пацієнта.
- СК 12. Здатність до психопрофілактики серед людей груп ризику, психодіагностики, психокорекції та лікування хворих соматичного і психічного профілю спільно з відповідними лікарями-спеціалістами, психологічної реабілітації із застосуванням спеціальних методик

2.2.5.Програмні результати навчання:

РН 1. Обирати та застосовувати надійний діагностичний та психодіагностичний інструментарій.

РН 2. Формулювати мету, завдання дослідження, володіти навичками збору первинного матеріалу, дотримуватися процедури дослідження, критично оцінювати достовірність одержаних результатів психологічного дослідження, формулювати аргументовані висновки, представляти результати власних досліджень усно / письмово для поінформованої аудиторії.

РН 10. Відшуковувати необхідну інформацію в професійній та науковій літературі, базах даних та інших джерелах, аналізувати та оцінювати цю інформацію, застосовувати її для вдосконалення професійної практики.

РН 12. Планувати і виконувати наукові та прикладні дослідження, спрямовані на отримання нових знань та/або створення нових технологій у сфері медичної психології

РН 13. Вільно спілкуватися державною та іноземною мовами для обговорення професійної діяльності, результатів досліджень та проектів у сфері медичної психології.

РН 14. Розробляти та реалізовувати наукові і прикладні проекти у сфері медичної психології, та дотичні до неї міждисциплінарні проекти з урахуванням наукових, економічних, правових, етичних та соціальних аспектів.

РН 15. Приймати ефективні рішення, в тому числі в умовах невизначеності.

Після опанування дисципліни «Психологія особистості» студенти будуть

знати:

- функції, види, мету та завдання психології особистості, вікової, педагогі диференціальної психології;
- основні категорії та методи психології особистості, вікової, педагогічної, диференціальної психології,
- вікову періодизацію психічного розвитку особистості;
- теоретичні положення психології особистості, вікової, педагогі диференціальної психології, що виконують методологічну функцію;
- вікові та індивідуальні особливості людини, поняття вікових кр новоутворень;
- порушення психічного розвитку особистості та шляхи медико-психологі вирішення цих проблем;
- організацію медико-психологічної допомоги пацієнтам різного віку;
- предмет і методи диференційної психології;
- загальні принципи диференційно-психологічного аналізу;
- онтологічну характеристику розвитку психіки людини;
- ієрархічну модель індивідуальності людини;
- диференційно-психологічну характеристику психічних процесів особистості особливості емоційно-вольової сфери особистості;
- психічні властивості особистості через призму диференційної психології,
- поняття стилю особистості;
- індивідуальну та вікову специфіку життєвого циклу людини;
- диференційні аспекти навчання, виховання, поведінки особистості;
- диференційні особливості спілкування;
- соціокультурний фактор індивідуальності; основи диференційно-психологічного аналізу соціальних груп; диференційні аспекти медицини, медичної психології; вмити:

- планувати та проводити психологічну та навчально-виховну роботу з лю різного віку відповідно до вікових та індивідуальних особливостей;
- розробляти програми вивчення психічного розвитку дітей та учнів;
- володіти навичками проведення медико-психологічного обстеження і практи обробки його результатів;
- підбирати інтерактивні ігри, різноманітні тренінгові програми та вправи розв'язання конкретних медико-психологічних проблем пацієнтів різного віку;
- проводити диференційно-психологічний аналіз особистості: психічних прог емоційно-вольової сфери, самосвідомості, стилю особистості;
- застосовувати диференційований підхід у навчанні та вихованні;
- визначати диференційні аспекти девіантної поведінки особистості;
- визначати диференційні аспекти внутрішньої картини захворювання;
- здійснювати диференційно-психологічний аналіз соціальних груп;
- визначати диференційні особливості проблеми спілкування.

3. Структура (тематичний план) навчальної дисципліни ОК.

Назва змістових модулів, тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт					
		Аудиторна:					
		Лекції	Семінари	Практичні	Лабораторні	Індивідуальні	Самостійна
Змістовий модуль 1 “Основні підходи до вивчення особистості в психології”							
Тема 1.1 Психологія особистості як наукова дисципліна. Концепції особистості фрейдизму та неофрейдизму	6	4	-	-	-	-	2
Тема 1.2 Диспозиційний напрям, когнітивний та гуманістичний підходи в психології особистості	6	4	-	-	-	-	2
Тема 1.3 Методи дослідження особистості	6	-	-	4	-	-	2
Тема 1.4 Психоаналітичні теорії особистості З. Фрейда, К.-Г. Юнга, А. Адлера	6	-	-	4	-	-	2
Тема 1.5 Диспозиційна теорія особистості. Когнітивний та гуманістичний підходи в психології особистості	6	-		4	-	-	2
Модульний контроль	2						
Разом	30	8	-	12	-	-	10
Змістовий модуль 2 “Психологічна характеристика особистості”							
Тема 2.1 Індивідуально-психологічні властивості особистості	6	4	-	-	-	-	2

Тема 2.2 Соціально-психологічні характеристики особистості	6	4	-	-	-	-	2
Тема 2.3 Людина як індивід та як особистість	6	-	-	4	-	-	2
Тема 2.4 Розвиток і формування особистості	6	-	--	4	-	-	2
Тема 2.5 Я – концепція особистості	6	-	-	4	-	-	2
Модульний контроль	2						
Разом	30	8	-	12	-	-	10
Змістовий модуль 3 “Вікова психологія”							
Тема 3.1 Вікова психологія як наука. Методи вікової психології	6	4	-	-	-	-	2
Тема 3.2 Проблеми вікової періодизації психічного розвитку людини	6	-	4	-	-	-	2
Тема 3.3 Психічний розвиток у дошкільному віці	6	-	4	-	-	-	2
Тема 3.4 Психічний розвиток у молодших школярів	6	-	4	-	-	-	2
Тема 3.5 Психічний розвиток у старшокласників	6	-	4	-	-	-	2
Модульний контроль	2						
Семестровий контроль	2						
Разом	30	4	-	16	-	-	10
Усього	90	20	-	40	-	-	30
Змістовий модуль 4 “Педагогічна психологія”							
Тема 4.1 Місце педагогічної психології в системі наукового знання	6	4	-	-	-	-	2
Тема 4.2 Навчання та виховання як феномени педагогічної психології	6	4	-	-	-	-	2
Тема 4.3 Виникнення та становлення педагогічної психології в Україні	6	-	-	4	-	-	2
Тема 4.4 Методи дослідження педагогічної психології	6	-	-	4	-	-	2
Тема 4.5							
Модульний контроль	2						
Разом	30	8	-	12	-	-	10
Змістовий модуль 5 “Основи диференціальної психології”							
Тема 5.1 Диференціальна психологія як галузь психологічної науки, її предмет і знання	6	4	-	-	-	-	2
Тема 5.2 Методологічні суперечності диференціальної психології	6	4	-	-	-	-	2
Тема 5.3 Концептуальні основи диференціальної психології	6	-	-	4	-	-	2
Тема 5.4 Загальнопсихологічні методи диференціальної психології	6	-	--	4	-	-	2
Тема 5.5 Власне психологічні методи диференціальної психології	6	-	-	4	-	-	2
Модульний контроль	2						
Разом	30	8	-	12	-	-	10
Змістовий модуль 6 “Диференціальна психологія особистості людини”							
Тема 6.1 Диференціально-психологічне розуміння природи людини	6	4	-	-	-	-	2

Тема 6.2 Диференціальні особливості темпераменту та характеру.	6	-	4	-	-	-	2
Тема 6.3 Диференціальні особливості когнітивної сфери.	6	-	4	-	-	-	2
Тема 6.4 Статевो-гендерна диференціація людини							
Тема 6.5 Психологія професійної диференціації							
Модульний контроль	2						
Семестровий контроль	2						
Разом	30	4	-	16	-	-	10
Усього	90	20	-	40	-	-	30
Загалом	180	40	-	80	-	-	60

4. Програма навчальної дисципліни

МОДУЛЬ І «ПСИХОЛОГІЯ ОСОБИСТОСТІ» ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1

"ОСНОВНІ ПІДХОДИ ДО ВИВЧЕННЯ ОСОБИСТОСТІ В ПСИХОЛОГІЇ"

Лекція 1. "Психологія особистості як наукова дисципліна.

Концепції особистості фрейдизму та неофрейдизму. 66 Основні історичні етапи та напрями наукового вивчення особистості. Базові поняття психології особистості: індивід, індивідуальність, особистість. Концепції особистості Фрейдизму та неофрейдизму: теорія особистості З. Фрейда, аналітична психологія К.-Г. Юнга, індивідуальна психологія А. Адлера, соціокультурна психологія Карен Хорні, епігенетична теорія розвитку особистості Е. Еріксона.

Ключові слова: психологія особистості, фрейдизм, неофрейдизм, теорії розвитку особистості.

Література [1-13]

*Лекція 2. «Диспозиційний напрям, когнітивний та гуманістичний підходи в психології особистості. **

Загальна характеристика диспозиційного напрямку в психології особистості. Диспозиційна теорія особистості Г. Оллпорта. Теорія типів особистості Г. Айзенка. Структурна теорія рис особистості Р. Кеттла. Когнітивний підхід до особистості: Теорія розвитку мислення в онтогенезі Ж. Піаже. Теорія особистісних конструктів Дж. Келлі. Теорія поля К. Левіна. Гуманістичний підхід до особистості: Теорія самоактуалізації А. Маслоу, Феноменологічна теорія К. Роджерса, Особистість у логотерапії В. Франкла, Екзистенційна психологія Р. Мея. Соціально-когнітивна теорія особистості А. Бандури. Теорія соціального наочіння Дж. Роттера. Психологія свідомості В. Джемса. Розуміння особистості в описовій психології В. Дільтея та Е. Шпрангера. Теорії особистості у французькій соціологічній школі. Транзактний аналіз Е. Берна. Погляди українських психологів на структуру особистості. Психологія діяльності (О. Леонтьєв). Генетична психологія (С Максименко), Вчинкова психологія (О. Роменець, О. Киричук).

Ключові слова: психологія особистості, диспозиційний напрям, особистісні конструкти, соціальне наочіння, соціологічні школи, теорії особистості

Література [1-13]

Практичне заняття 1. Методи дослідження особистості.

Рекомендовані джерела:

Основні: 1-7;

Додаткові: 8-13

Практичне заняття 2. Психоаналітичні теорії особистості Фрейда, К.-Г. Юнга, А. Адлера.

Рекомендовані джерела:

Основні: 1-7;

Додаткові: 8-13

Практичне заняття 3. Диспозиційна теорія особистості. Когнітивний та гуманістичний підходи в психології особистості.

Рекомендовані джерела:

Основні: 1-7;

Додаткові: 8013

Теми для самостійних робіт:

1. Основні історичні етапи наукового вивчення особистості.
2. Базові поняття психології особистості: індивід, індивідуальність, особистість.
3. Теорія особистості З. Фрейда.
4. Аналітична психологія К.-Г. Юнга.
5. Індивідуальна психологія А. Адлера.
6. Соціокультурна психологія Карен Хорн.
7. Епігенетична теорія розвитку особистості Е. Еріксона.
8. Диспозиційна теорія особистості Г. Оллпорта.
9. Теорія типів особистості Г. Айзенка.
10. Структурна теорія рис особистості Р. Кеттела.
11. Теорія розвитку мислення в онтогенезі Ж. Піаже.
12. Теорія особистісних конструктів Дж. Келлі.
13. Теорія поля К. Левіна.
14. Теорія самоактуалізації А. Маслоу.
15. Феноменологічна теорія К. Роджерса.
16. Особистість у логотерапії В. Франкла.
17. Екзистенційна психологія Р. Мея.
18. Соціально-когнітивна теорія особистості А. Бандури.
19. Теорія соціального навчання Дж. Роттера.
20. Психологія свідомості В. Джемса.
21. Розуміння особистості в описовій психології В. Дільтея та Е. Шпрангера.
22. Транзактний аналіз Е. Берна.
23. Погляди українських психологів на структуру особистості. Психологія діяльності (О. Леонт'єв). Генетична психологія (С. Максименко), Вчинкова психологія (О. Роменець, О. Киричук).

Рекомендовані джерела:

Основні: 1-7;

Додаткові: 8-13

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2

"ПСИХОЛОГІЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА ОСОБИСТОСТІ»

Лекція 1. "Індивідуально-психологічні властивості особистості."

Загальна характеристика властивостей людини як індивіда. Генетичні чинники в розвитку особистості. Вікові особливості розвитку особистості. Статевو-гендерна ідентифікація особистості, поняття статевого диморфізму. Темперамент.

Ключові слова: людина, індивід. Характер, темперамент, самоідентифікація, стать, гендер, диморфізм.

Література [1-13]

Лекція 2. "Соціально-психологічні характеристики особистості."

Роль соціуму в розвитку особистості. Соціально зумовлені характеристики особистості. Поняття про характер, типологія характерів. Акцентуації характерологічних рис особистості. Поняття й теорії мотивації. Значення мотивації в структурі психіки людини. Теорії розвитку особистості в дитинстві. Самосвідомість особистості, її розвиток і формування.

Ключові слова: особистість, характеристики особистості, соціум, акцентуації характеру, розвиток особистості, самосвідомість особистості.

Література [1-13]

Практичне заняття 1. Людина як індивід та як особистість.

Рекомендовані джерела:

Основні: 1-7;

Додаткові: 8-13

Практичне заняття 2. Розвиток і формування особистості.

Рекомендовані джерела:

Основні: 1-7;

Додаткові: 8-13

Практичне заняття 3. «Я -концепція особистості.

Рекомендовані джерела:

Основні: 1-7;

Додаткові: 8-13

Теми для самостійних робіт:

1. Характеристика властивостей людини як індивіда.
2. Генетичні чинники розвитку особистості.
3. Вікові особливості розвитку особистості.
4. Статево-гендерна ідентифікація особистості, поняття статевого диморфізму.
5. Роль соціуму в розвитку особистості.
6. Соціально зумовлені характеристики особистості.
7. Поняття про характер, типологія характерів.
8. Акцентуації характерологічних рис особистості.
9. Поняття й теорії мотивації.
10. Значення мотивації в структурі психіки людини.
11. Теорії розвитку особистості в дитинстві.
12. Самосвідомість особистості, її розвиток і формування.

Рекомендовані джерела:

Основні: 1-7;

Додаткові: 8-13

МОДУЛЬ П

"ВІКОВА І ПЕДАГОГІЧНА ПСИХОЛОГІЯ"

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3

«ВІКОВА ПСИХОЛОГІЯ»

Лекція 1. "Вікова психологія як наука. Методи вікової психології."

Вікова психологія як наука, історія її розвитку. Закономірності онтогенетичного розвитку психіки людини. Предмет і завдання вікової психології. Методи дослідження вікової психології. Поняття розвитку дитини як процесу оволодіння суспільно-історичним досвідом. Проблема вікової періодизації психічного розвитку. Значення внутрішньоутробного розвитку для формування психіки людини. Психічний розвиток від народження до 3-х років. Психічний розвиток дошкільного періоду (3-6 років). Психологічна готовність дитини до шкільного навчання. Особливості становлення особистості в молодшому шкільному віці. Розвиток психічних функцій в молодшому шкільному віці. Психічний розвиток старших школярів. Особливості розвитку дитини в інтернатних закладах. Затримки психічного розвитку дитини: причини, діагностика, психокорекція, профілактика.

Ключові слова: вікова психологія, вікові періоди розвитку, навчання, формування психіки.

Література [1-13]

Практичне заняття 1. Проблеми вікової періодизації психічного розвитку людини.

Рекомендовані джерела:

Основні: 1-7;

Додаткові: 8-13

Практичне заняття 2. Психічний розвиток у дошкільному віці.

Рекомендовані джерела:

Основні: 1-7;

Додаткові: 8-13

Практичне заняття 3. Психічний розвиток молодших школярів.

Рекомендовані джерела:

Основні: 1-7;

Додаткові: 8-13

Практичне заняття 4. Психічний розвиток старшокласників.

Рекомендовані джерела:

Основні: 1-7;

Додаткові: 8-13

Теми для самостійних робіт:

1. Вікова психологія як наука, історія її розвитку.

2. Закономірності онтогенетичного розвитку психіки людини.

3. Методи дослідження вікової психології.
4. Розвиток ДИТИНИ як процес оволодіння суспільно-історичним досвідом.
5. Проблема вікової періодизації психічного розвитку.
6. Значення внутрішньоутробного розвитку для формування психіки людини.
7. Психічний розвиток першого року життя.
8. Психічний розвиток від 1-го до 3-х років.
9. Психічний розвиток дошкільного періоду (3-6 років).
10. Психологічна готовність дитини до шкільного навчання.
11. Особливості становлення особистості в молодшому шкільному віці.
12. Розвиток психічних функцій в молодшому шкільному віці.
13. Психічний розвиток старших школярів.
14. Особливості розвитку дитини в інтернатних закладах.
15. Затримки психічного розвитку дитини: причини, діагностика, психокорекція, профілактика.

Рекомендовані джерела:

Основні: 1-7;

Додаткові: 8-13

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 4

"ПЕДАГОГІЧНА ПСИХОЛОГІЯ"

Лекція 1. «Місце педагогічної психології в системі наукового знання.»

Педагогічна психологія як наука. Історія розвитку педагогічної психології, її місце в системі наукового знання та практичне значення. Розвиток педагогічної психології на теренах України. Методи дослідження в педагогічній психології.

Ключові слова: психологія, педагогіка, педагогічна психологія.

Література [1-13]

Лекція 2. "Навчання та виховання як феномени педагогічної психології."

Психологічні закономірності навчального процесу. Психологія учіння. Індивідуально-типологічні особливості учнів. Закономірності виховного впливу. Психологічні характеристики учасників навчального процесу, особливості їх комунікації.

Ключові слова: навчальний процес, закономірності навчального процесу, учасники навчального процесу.

Література [1-13]

Практичне заняття 1. Виникнення та становлення педагогічної психології в Україні.

Рекомендовані джерела:

Основні: 1-7;

Додаткові: 8-13

Практичне заняття 2. Методи дослідження педагогічної психології.

Рекомендовані джерела:

Основні: 1-7;

Додаткові: 8-13

Практичне заняття 3. Психологія учіння. Психологічні закономірності навчального процесу та виховного впливу.

Рекомендовані джерела:

Основні: 1-7;

Додаткові: 8-13

Теми для самостійних робіт:

1. Історія розвитку педагогічної психології, її місце в системі наукового знання та практичне значення.
2. Розвиток педагогічної психології на теренах України.
3. Методи дослідження в педагогічній психології.
4. Психологічні закономірності навчального процесу.
5. Психологія учіння.
6. Індивідуально-типологічні особливості учнів.
7. Закономірності виховного впливу.
8. Психологічні характеристики вчителів
9. Психологічна роль батьків у навчальному процесі школярів.
10. Проблема шкільного булінгу.
11. Особливості комунікації учасників навчального процесу.
12. Діяльність шкільного психолога.

Рекомендовані джерела:

Основні: 1-7;

Додаткові: 8-13

МОДУЛЬ III**"ДИФЕРЕНЦІАЛЬНА ПСИХОЛОГІЯ"****ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 5****"ОСНОВИ ДИФЕРЕНЦІАЛЬНОЇ ПСИХОЛОГІЇ"*****Лекція 1. "Диференціальна психологія як галузь психологічної науки, її предмет і завдання."***

Предмет, історія та основні напрямки диференціальної психології як науки про індивідуальні відмінності людини. Становлення концептуальних основ диференціальної психології. Основні ідеї, завдання та методи диференціальної психології. Проблема поняття психологічної норми. Напрями сучасних диференціально-психологічних досліджень. **Ключові слова:** диференціальна психологія, індивідуальні відмінності людини, психологічна норма.

Література [1-13]

Лекція 2. "Методологічні суперечності диференціальної психології."

Науковий метод, методологія та методика дослідження в диференціальній психології. Міфи, теоретичні установки та методологічні суперечності диференціальної психології. Загальнопсихологічні методи в диференціальній психології: спостереження, експеримент. Моделювання та реконструювання в диференціальній психології. Типологічний метод у диференціальній психології. Психогенетичні методи в диференціальній психології. Історичні методи (аналіз документів) у диференціальній психології.

Ключові слова: методи диференціальної психології, типологія, психогенетика, аналіз документів.

Література [1-13]

Практичне заняття 1. Концептуальні основи диференціальної психології.

Рекомендовані джерела:

Основні: 1-7;

Додаткові: 8-13

Практичне заняття 2. Загальнопсихологічні методи диференціальної психології.

Рекомендовані джерела:

Основні: 1-7;

Додаткові: 8-13

Практичне заняття 3. Власне психологічні методи диференціальної психології.

Рекомендовані джерела:

Основні: 1-7;

Додаткові: 8-13

Теми для самостійних робіт:

1. Диференціальна психологія як наука про індивідуальні відмінності людини
2. Історія диференціальної психології.
3. Концептуальні основи диференціальної психології.
4. Основні ідеї, завдання та методи диференціальної психології.
5. Проблема поняття психологічної норми.
6. Напрями сучасних диференціально-психологічних досліджень.
7. Міфи, теоретичні установки та методологічні суперечності диференціальної психології.
8. Загальнопсихологічні методи в диференціальній психології: спостереження, експеримент.
9. Моделювання та реконструювання в диференціальній психології.
10. Типологічний метод у диференціальній психології.
11. Психогенетичні методи в диференціальній психології.
12. Історичні методи (аналіз документів) у диференціальній психології.

Рекомендовані джерела:

Основні: 1-7;

Додаткові: 8-13

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 6

"ДИФЕРЕНЦІАЛЬНА ПСИХОЛОГІЯ ОСОБИСТОСТІ ЛЮДИНИ"

Лекція 1. «Диференціально-психологічне розуміння природи людини.

Природа людської індивідуальності. Організм, людина, особистість, індивід, індивідуальність. Спадкові та середовищні фактори, їх взаємодія та значення в формуванні особистості людини. Сучасне розуміння спадковості та середовища. Людина як представник біологічного виду. Організм людини як тілесний чинник індивідуальності. Індивід як формально-динамічна характеристика особистості. Особистість як носій соціальних властивостей. Індивідуальність людини як її інтегральна біопсихосоціальна характеристика. Диференціально-психологічний підхід до проблеми детермінації індивідуальних відмінностей. Системна психофізіологія та її погляд на природу індивідуальності. Розуміння людини в персоналістичній антропології, єдність та ієрархія духу, душі та тіла. Спеціальна теорія індивідуальності. Темперамент як

інтеграційна основа індивідуальності. Конституціональні, генетичні, описові, факторні, психологічні теорії темпераменту. Структура темпераменту. Диференціація характеру. Диференціальна психологія здібностей. Диференціація когнітивних здібностей. Теорії інтелекту. Когнітивні стилі. Індивідуальний стиль діяльності.

Ключові слова: індивідуальність, людина як біологічний вид, біопсихосоціальна природа людини, темперамент, характер, когнітивний стиль, здібності, персоналістична антропологія, теорії інтелекту.

Література [1-13]

Практичне заняття 1. Диференціальні особливості темпераменту та характеру.

Рекомендовані джерела:

Основні: 1-7;

Додаткові: 8-13

Практичне заняття 2. Диференціальні особливості когнітивної сфери.

Рекомендовані джерела:

Основні: 1-7;

Додаткові: 8-13

Практичне заняття 3. Статевो-гендерна диференціація людини.

Рекомендовані джерела:

Основні: 1-7;

Додаткові: 8-13

Практичне заняття 4. Психологія професійної диференціації.

Рекомендовані джерела:

Основні: 1-7;

Додаткові: 8-13

Теми для самостійних робіт:

1. Природа людської індивідуальності.
2. Спадкові та середовищні фактори, їх взаємодія та значення в формуванні особистості людини.
3. Людина як представник біологічного виду.
4. Організм людини як тілесний чинник індивідуальності.
5. Індивід як формально-динамічна характеристика особистості.
6. Особистість як носій соціальних властивостей.
7. Індивідуальність людини як п інтегральна біопсихосоціальна характеристика.
8. Системна психофізіологія та її погляд на природу індивідуальності.
9. Розуміння людини в персоналістичній антропології, єдність та ієрархія духу, душі та тіла. Праці В. Ф. Войно-Ясенецького (Св. Луки).
10. Спеціальна теорія індивідуальності.
11. Темперамент як інтеграційна Конституціональні, генетичні, описові, факторні, основа індивідуальності. психологічні теорії темпераменту. Структура темпераменту.
12. Диференціація характеру.
13. Диференціальна психологія здібностей. Диференціація когнітивних здібностей. Теорії інтелекту. Когнітивні стилі.
14. Індивідуальний стиль діяльності людини.
15. Божевілля та геніальність.

Рекомендовані джерела:

Основні: 1-7;

Додаткові: 8-13

5.2. Завдання для самостійної роботи та критерії оцінювання.

Самостійна робота 1.

1. Підготувати презентацію на тему: Основні історичні етапи наукового вивчення особистості.
2. Підготувати презентацію на тему: Базові поняття психології особистості: індивід, індивідуальність, особистість.
3. Підготувати презентацію на тему: Теорія особистості З. Фрейда.
4. Підготувати презентацію на тему: Аналітична психологія К.-Г. Юнга.
5. Підготувати презентацію на тему: Індивідуальна психологія А. Адлера.

Самостійна робота 2.

1. Підготувати презентацію на тему: Соціокультурна психологія Карен Хорн.
2. Підготувати презентацію на тему: Епігенетична теорія розвитку особистості Е. Еріксона.
3. Підготувати презентацію на тему: Диспозиційна теорія особистості Г. Оллпорта.
4. Підготувати презентацію на тему: Теорія типів особистості Г. Айзенка.
5. Підготувати презентацію на тему: Структурна теорія рис особистості Р. Кеттела.

Самостійна робота 3.

1. Підготувати презентацію на тему: Теорія розвитку мислення в онтогенезі Ж. Піаже.
2. Підготувати презентацію на тему: Теорія особистісних конструктів Дж. Келлі.
3. Підготувати презентацію на тему: Теорія поля К. Левіна.
4. Підготувати презентацію на тему: Теорія самоактуалізації А. Маслоу.
5. Підготувати презентацію на тему: Феноменологічна теорія К. Роджерса.

Самостійна робота 4.

1. Підготувати презентацію на тему: Особистість у логотерапії В. Франкла.
2. Підготувати презентацію на тему: Екзистенційна психологія Р. Мея.
3. Підготувати презентацію на тему: Соціально-когнітивна теорія особистості А. Бандури.
4. Підготувати презентацію на тему: Теорія соціального навчіння Дж. Роттера
5. Підготувати презентацію на тему: Психологія свідомості В. Джемса.

Самостійна робота 5.

1. Підготувати презентацію на тему: Розуміння особистості в описовій психології В. Дільтея та Е. Шпрангера.
2. Підготувати презентацію на тему: Транзактний аналіз Е. Берна.
3. Підготувати презентацію на тему: Погляди українських психологів на структуру особистості. Психологія діяльності (О. Леонт'єв). Генетична психологія (С. Максименко), Вчинкова психологія (О. Роменець, О. Киричук).

Самостійна робота 6.

1. Підготувати презентацію на тему: Характеристика властивостей людини як індивіда.
2. Підготувати презентацію на тему: Генетичні чинники розвитку особистості

Самостійна робота 7.

1. Підготувати презентацію на тему: Вікові особливості розвитку особистості.
2. Підготувати презентацію на тему: Статевो-гендерна ідентифікація особистості, поняття статевого диморфізму.

Самостійна робота 8.

1. Підготувати презентацію на тему: Роль соціуму в розвитку особистості.
2. Підготувати презентацію на тему: Соціально зумовлені характеристики особистості.

Самостійна робота 9.

1. Підготувати презентацію на тему: Поняття про характер, типологія характерів.
2. Підготувати презентацію на тему: Акцентуації характерологічних рис особистості

Самостійна робота 10.

1. Підготувати презентацію на тему: Поняття й теорії мотивації
2. Підготувати презентацію на тему: Значення мотивації в структурі психіки людини.
3. Підготувати презентацію на тему: Теорії розвитку особистості в дитинстві
4. Підготувати презентацію на тему: Самосвідомість особистості, її розвиток і формування.

Самостійна робота 11.

1. Підготувати презентацію на тему: Вікова психологія як наука, історія її розвитку.
2. Підготувати презентацію на тему: Закономірності онтогенетичного розвитку психіки людини.
3. Підготувати презентацію на тему: Методи дослідження вікової психології

Самостійна робота 12.

1. Підготувати презентацію на тему: Розвиток дитини як процес оволодіння суспільно-історичним досвідом.
2. Підготувати презентацію на тему: Проблема вікової періодизації психічного розвитку.

Самостійна робота 13.

1. Підготувати презентацію на тему: Значення внутрішньоутробного розвитку для формування психіки людини.
2. Підготувати презентацію на тему: Психічний розвиток першого року життя.
3. Підготувати презентацію на тему: Психічний розвиток від 1-го до 3-х років.

Самостійна робота 14.

1. Підготувати презентацію на тему: Психічний розвиток дошкільного періоду (3-6 років).
2. Підготувати презентацію на тему: Психологічна готовність дитини до шкільного навчання.
3. Підготувати презентацію на тему: Особливості становлення особистості в молодшому шкільному віці.

Самостійна робота 15.

1. Підготувати презентацію на тему: Розвиток психічних функцій в молодшому шкільному віці.
2. Підготувати презентацію на тему: Психічний розвиток старших школярів.
3. Підготувати презентацію на тему: Особливості розвитку дитини в інтернатних закладах.
4. Підготувати презентацію на тему: Затримки психічного розвитку дитини: причини, діагностика, психокорекція, профілактика.

Самостійна робота 16.

1. Підготувати презентацію на тему: Історія розвитку педагогічної психології, її місце в системі наукового знання та практичне значення.
2. Підготувати презентацію на тему: Розвиток педагогічної психології на теренах України.
3. Підготувати презентацію на тему: Методи дослідження в педагогічній психології

Самостійна робота 17.

1. Підготувати презентацію на тему: Психологічні закономірності начального процесу.
2. Підготувати презентацію на тему: Психологія учіння.
3. Підготувати презентації на тему: Індивідуально-типологічні особливості учнів.

Самостійна робота 18.

1. Підготувати презентацію на тему: Закономірності виховного впливу.
2. Підготувати презентацію на тему: Психологічні характеристики вчителів.

Самостійна робота 19.

1. Підготувати презентацію на тему: Психологічна роль батьків у навчальному процесі школярів.
2. Підготувати презентацію на тему: Особливості комунікації учасників навчального процесу.

Самостійна робота 20.

1. Підготувати презентацію на тему: Проблема шкільного булінгу.
2. Підготувати презентацію на тему: Діяльність шкільного психолога

Самостійна робота 21.

1. Підготувати презентацію на тему: Диференціальна психологія як наука про індивідуальні відмінності людини.
2. Підготувати презентацію на тему: Історія диференціальної психології.

Самостійна робота 22.

1. Підготувати презентацію на тему: Концептуальні основи диференціальної психології.
2. Підготувати презентацію на тему: Основні ідеї, завдання та методи диференціальної психології.

Самостійна робота 23.

1. Підготувати презентацію на тему: Проблема поняття психологічної норми.
2. Підготувати презентацію на тему: Напрями сучасних диференціально-психологічних досліджень.
3. Підготувати презентацію на тему: Міфи, теоретичні установки та методологічні суперечності диференціальної психології

Самостійна робота 24.

1. Підготувати презентацію на тему: Загальнопсихологічні методи в диференціальній психології: спостереження, експеримент.
2. Підготувати презентацію на тему: Моделювання та реконструювання в диференціальній психології.
3. Підготувати презентацію на тему: Типологічний метод у диференціальній психології.

Самостійна робота 25.

1. Підготувати презентацію на тему: Психогенетичні методи в диференціальній психології.
2. Підготувати презентацію на тему: Історичні методи (аналіз документів) у диференціальній психології.

Самостійна робота 26.

1. Підготувати презентацію на тему: Природа людської індивідуальності.
2. Підготувати презентацію на тему: Спадкові та середовищні фактори, їх взаємодія та значення в формуванні особистості людини.
3. Підготувати презентацію на тему: Людина як представник біологічного виду.
4. Підготувати презентацію на тему: Організм людини як тілесний чинник індивідуальності

Самостійна робота 27.

1. Підготувати презентацію на тему: Індивід як формально-динамічна характеристика особистості.
2. Підготувати презентацію на тему: Особистість як носій соціальних властивостей.
3. Підготувати презентацію на тему: Індивідуальність людини як її інтегральна біопсихосоціальна характеристика.

Самостійна робота 28.

1. Підготувати презентацію на тему: Системна психофізіологія та її погляд на природу індивідуальності.
2. Підготувати презентацію на тему: Розуміння людини в персоналістичній антропології, єдність та ієрархія духу, душі та тіла. Праці В. Ф. Войно-Ясенецького (Св. Луки).
3. Підготувати презентацію на тему: Спеціальна теорія індивідуальності

Самостійна робота 29.

1. Підготувати презентацію на тему: Темперамент як інтеграційна основа індивідуальності. Конституціональні, генетичні, описові, факторні, психологічні теорії темпераменту. Структура темпераменту.
2. Підготувати презентацію на тему: Диференціація характеру.
3. Підготувати презентацію на тему: Диференціальна психологія здібностей. Диференціація когнітивних здібностей. Теорія інтелекту. Когнітивні стилі.

Самостійна робота 30.

1. Підготувати презентацію на тему: Індивідуальний діяльності людини.
2. Підготувати презентацію на тему: Божевілля та геніальність. стиль

Рекомендовані джерела:

Основні: 1-7;

Додаткові: 8-13

5.3. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання.

Модульний контроль здійснюється у вигляді тестування.

Студентам пропонуються тестові завдання у кількості 25 питань.

Види тестових завдань:

- Із вибором однієї правильної відповіді;
- На встановлення відповідності запропонованих наборів тверджень;
- Завдання на розпізнавання та відтворення правильної відповіді по пам'яті;
- Завдання на відтворення правильної відповіді (формулювань понять) по пам'яті;
- Завдання відкритого типу, що передбачає розгорнуту відповідь.

Критерії оцінювання:

виконання тестових завдань - максимум 25 балів.

Тестування за питаннями державного ліцензійного іспиту «Крок-2».

Тестування за питаннями «Крок-2» є допуском до екзамену.

Студенти відповідають на 20 питань, на тестування відводиться 20 хвилин. Якщо студент правильно відповідає на 12 та більше питань ($\geq 60\%$), то він отримує допуск до здачі екзамену. Якщо студент відповідає на 11 і менше питань, то він до екзамену не допускається і має перескласти це тестування. Екзамен проводиться в усній формі по білетах.

Тематика реферативного дослідження:

1. Індивідуально-психологічні властивості особистості.
2. Статева ідентифікація особистості. Проблема статевого диморфізму.
3. Значення генетичних і середовищних чинників у розвитку особистості.
4. Темперамент і характер Акцентуації характеру.
5. Теорії мотивації.
6. Особистість як об'єкт психологічних досліджень.
7. Суб'єкт педагогічної діяльності як феномен педагогічної психології.
8. Напрямки вивчення індивідуально-типологічних особливостей учнів.
9. Навчання та виховання як феномени педагогічної психології.
10. Особливості комунікації учасників освітнього процесу.
11. Психологічні аспекти шкільної успішності та неуспішності.
12. Вплив класу на особистість учня.
13. Особливості здібностей дитини, їх виявлення та розвиток.
14. Самоконтроль і моральна вихованість учня.
15. Поведінка учня та соціальні очікування в системі групового спілкування.
16. Навчання як діяльність. Концепція навчання впродовж життя
17. Вплив самооцінки на поведінку та спілкування учнів.
18. Когнітивні стилі особистості.
19. Сильова особливість індивідуальності.
20. Теорії інтелекту.
21. Соціокультурна детермінація індивідуальних відмінностей
22. Екологія індивідуального розвитку.
23. Орієнтації, стилі та стратегії спілкування особистості.
24. Диференціальна психологія статі
25. Риси особистості. Теорія рис. Модель Великої П'ятірки.
26. Діагностика та розвиток креативності як ключової компетенції сучасної особистості.
27. Інтуїція, її психологічне значення.
28. Професійна диференціація. Поняття професіограми.
29. Тестування здібностей людини.
30. Я-концепція особистості.
31. Проблема співвідношення соціального та біологічного у диференціальній психології.
32. Співвідношення понять «генотип», «фенотип» і «норма реакції».

33. Роль праці в індивідуальному розвитку людини.
34. Значення спілкування в індивідуальному розвитку людини.
35. Конституціональний фактор індивідуальності.
36. Міжіндивідуальні відмінності в сенсомоторній сфері
37. Аналіз відмінностей людської пам'яті.
38. Форми переживання почуттів: диференційний аналіз.
39. Індивідуальні стилі емоційного реагування людини.
40. Диференціальний аналіз вищих почуттів.
41. Специфіка прояву моральних і вольових рис характеру особистості.
42. Диференціальна характеристика емоційних і вольових рис характеру особистості.
43. Порівняльна характеристика типів акцентуації (за К. Леонгардом) та типології психопатій (за А. Є. Лічко).
44. Диференціальний аналіз типологій Кречмера і Шелдона.
45. Психосоціотипи та їх диференційний аналіз.
46. Аналіз психогометричної типології.
47. Порівняльна характеристика типології К. Юнга та типології Майерс-Бріггс.
48. Типи людей і «локус контролю» (за Д. Роттером).
49. Диференціальний аналіз класифікації особистостей за А. Ф. Лазурським.
50. Фрустрація самосвідомості та її диференціальний аналіз.
51. Індивідуальні особливості конфліктів МІЖ підструктурами самосвідомості.
52. Диференціально-психологічні особливості життєвої стратегії особистості.
53. Сильові сфери особистості: внутрішній і зовнішній контури.
54. Типологія стилів людини
55. Формування особистості, суб'єкта діяльності та індивідуальності в дорослому віці.
56. Диференційовані аспекти поведінки в конфліктній ситуації.
57. Специфіка соціально-психологічної перцепції та її дослідження.
58. Диференціальні аспекти девіантної поведінки особистості.
59. Деструктивні тенденції індивідуальності.
60. Диференціальні особливості професійного самовизначення лікаря-психолога.

Рекомендовані джерела:

Основні: 1-7;
Додаткові: 8-13

5.5. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання.

Залік, Екзамен

5.6. Орієнтовний перелік питань для семестрового комплексного контролю

1. Вікова психологія як галузь психологічної науки.
2. Місце вікової психології в системі наукового знання.
3. Структура та функції вікової психології.
4. Взаємозв'язки вікової психології з іншими галузями знань.
5. Зміст основних категорій вікової психології.
6. Історія становлення вікової психології.
7. Поняття розвитку та формування в контексті вікової психології.
8. Проблема вікового розвитку у вітчизняній та зарубіжній психології.
9. Загальні закономірності психічного розвитку.
10. Рушійні сили розвитку психіки.
11. Вікові кризи та їх значення.
12. Періодизація розвитку, вікова періодизація.

13. Пренатальний розвиток, його загальна характеристика.
14. Період новонародженості (0-2 місяці).
15. Криза новонародженості.
16. Соціальна ситуація розвитку та провідна діяльність немовляти.
17. Розвиток у немовляти сприйняття, пам'яті, розпізнавання інформації.
18. Виокремлення немовлям категорій.
19. Криза 1-го року життя.
20. Новоутворення дітей раннього віку.
21. Соціальна ситуація в ранньому віці.
22. Провідна діяльність дитини в ранньому віці.
23. Розвиток психічних функцій у ранньому віці.
24. Розвиток мови, мовлення.
25. Особливості розвитку дитини в період 1-3 років. Самосвідомість.
26. Криза 3-х років.
27. Анатомо-фізіологічні особливості та соціальна ситуація розвитку дитини дошкільного віку
28. Гра як провідна діяльність дитини в дошкільному віці.
29. Сенсорний розвиток. розумовий розвиток дошкільника.
30. Особливості розвитку особистості дитини в період 3-7 років.
31. Новоутворення дітей дошкільного віку.
32. Криза 7 років.
33. Психофізичний розвиток дитини молодшого шкільного віку
34. Навчання як провідна діяльність молодшого школяра.
35. Місце гри в житті дітей молодшого шкільного віку.
36. Новоутворення та розвиток самосвідомості в молодшому шкільному віці
37. Розвиток спонукальної сфери молодшого школяра.
38. Особливості пізнавальної сфери молодшого школяра.
39. Загальна характеристика психічного та особистісного розвитку підлітка.
40. Соціальна ситуація та провідна діяльність у підлітковому віці
41. Новоутворення підліткового віку.
42. Розвиток самосвідомості, спонукальної (мотиваційної) сфери в підлітковому віці.
43. Педагогічно занедбані підлітки.
44. Криза
- 15 років.
45. Соціальна ситуація в період юності.
46. Особливості фізичного розвитку.
47. Характеристика навчально-професійної діяльності старшокласників.
48. Формування особистості старшокласника.
49. Розвиток емоцій, самосвідомості, світогляду, переконань, мотиваційної сфери в ранній юності.
50. Особливості спілкування в ранній юності.
51. Особливості розумової діяльності старшокласників.
52. Психологічні особливості формування професійних інтересів, нахилів, здібностей у старшокласників.
53. Загальна характеристика періоду зрілої юності.
54. Загальна характеристика дорослості.
55. Періодизація психічного розвитку дорослої людини.
56. Розвиток психічних процесів у період дорослості.
57. Загальна характеристика раннього дорослого віку.
58. Особливості розвитку особистості раннього дорослого віку.

59. Загальна характеристика зрілого дорослого віку.
60. Старість як етап онтогенезу.
61. Самосвідомість у період старості.
62. Особливості життєдіяльності людини в старості.
63. Мотиваційна сфера людини в старості.
64. Емоційна сфера людини в старості.
65. Особливості пізнавальних процесів у старості.
66. Фізіологічні обмеження та особливості поведінки в похилому та старечому віці.
67. Особистість і здоров'я старих людей.
68. Основні підходи до вивчення особистості в психології.
69. Основні напрями вивчення особистості
70. Базові категорії психології особистості: індивід, особистість, індивідуальність.
71. Основні етапи історії досліджень особистості
72. Концепції особистості фрейдизму і неофрейдизму.
73. Теорія особистості З. Фрейда.
74. Аналітична психологія К. Юнга.
75. Індивідуальна психологія А. Адлера.
76. Соціокультурна психологія Карен Хорні.
77. Гуманістичний психоаналіз Е. Фромма .
78. Епігенетична теорія розвитку особистості Е. Еріксона.
79. Диспозиційний напрям у психології особистості, його загальна характеристика.
80. Диспозиційна теорія особистості Гордона Оллпорта.
81. Теорія типів особистості Ганса Айзенка
82. Структурна теорія рис особистості Раймонда Кеттела
83. Когнітивний підхід до особистості, загальна характеристика когнітивного підходу до особистості.
84. Розвиток мислення в онтогенезі (теорія Жана Піаже).
85. Теорія особистісних конструктів Джорджа Келлі
86. Теорія поля Курта Левіна.
87. Гуманістичний напрям у психології особистості.
88. Загальна характеристика гуманістичного напрямку.
89. Теорія самоактуалізації Абрахама Маслоу.
90. Феноменологічна теорія Карла Роджерса.
91. Особистість у логотерапії Віктора Франкла.
92. Екзистенційна психологія Ролло Мея.
93. Теорії особистості психологів США і Європи.
94. Соціально-когнітивна теорія особистості Альберта Бандури.
95. Теорія соціального навічіння Джуліана Роттера
96. Психологія свідомості Вільяма Джемса.
97. Особистість в «описовій психології» В. Дільтея та Е. Шпрангера.
98. Теорії особистості у французькій соціологічній школі
99. Транзактний аналіз Еріка Берна.
100. Загальна характеристика властивостей людини як індивіда.
101. Погляди психологів на роль генетичних чинників у розвитку особистості.
102. Вікові індивідні властивості та особистість.
103. Статевий диморфізм і статева ідентифікація особистості.
104. Основні підходи до дослідження темпераменту.
105. Соціально-психологічна характеристика особистості.
106. Соціально зумовлені характеристики особистості.

107. Поняття про характер. Типологія характерів.
108. Акцентуації характеру
109. Поняття про мотивацію та її місце в структурі психіки
110. Теорії мотивації.
111. Характеристика понять «розвиток» і «формування» особистості.
112. Основні теорії розвитку особистості в дитинстві.
113. Розвиток і формування самосвідомості.
114. Особистість як об'єкт психологічних досліджень.
115. Предмет і методи диференційної психології.
116. Психологічний аналіз інтраіндивідуальних характеристик особистості.
117. Інтеріндивідуальні особливості людини
118. Характеристика індивідуальних типологічних і групових відмінностей.
119. Система базових орієнтацій у диференціальній психології.
120. Вимірюваність і статистичне оцінювання у диференційній психології.
121. Принцип формального підходу у диференційній психології.
122. Проблема співвідношення соціального біологічного диференціальній психології.
123. Співвідношення понять «генотип», «фенотип» і «норма реакції».
124. Роль праці в індивідуальному розвитку людини.
125. Значення спілкування в індивідуальному розвитку людини.
126. Характеристика факторів, що впливають на відмінності в розвитку особистості.
127. Конституціональний фактор індивідуальності.
128. Поняття про індивідуальні властивості індивідуальності.
129. Механізми формування та розвитку індивідуальності.
130. Специфічні особливості відчуттів людини.
131. Міжіндивідуальні відмінності в сенсомоторній сфері.
132. Аналіз відмінностей людської пам'яті.
133. Мислительні процеси особистості: диференціальний аналіз.
134. Індивідуальні особливості в образній сфері.
135. Своєрідність уявлення особистості.
136. Диференціальний аналіз інтелекту.
137. Диференціальні особливості мовленнєвої діяльності.
138. Індивідуальні особливості уваги.
139. Своєрідність почуттів та емоцій особистості.
140. Диференціальний аналіз видів емоцій.
141. Специфічні особливості переживань та їх характеристика.
142. Форми переживання почуттів: диференційний аналіз.
143. Індивідуальні стилі емоційного реагування людини.
144. Диференціальний аналіз вищих почуттів.
145. Регуляція станів людей за різними типологічними особливостями.
146. Специфічні особливості функцій волі.
147. Специфіка виховання та розвитку вольової активності людини.
148. Диференціальний аналіз типів прояву волі.
149. Місце темпераменту у структурі індивідуальних властивостей людини.
150. Особливості типів вищої нервової діяльності та їх зв'язок із темпераментом.
151. Якості темпераменту як критерій відмінностей.
152. Особливості прояву типів темпераментів у діяльності.
153. Специфіка виховання дітей з різним типом темпераменту
154. Диференціальний аналіз структури характеру особистості.
155. Специфіка прояву моральних і вольових рис характеру особистості

156. Диференціальна характеристика емоційних і вольових рис характеру особистості.
157. Порівняльна характеристика типів акцентуації (за К. Леонгардом) та типології психопатій (за А. Є. Лічко).
158. Форми прояву характеру: диференціальний аспект.
159. Методи дослідження форм прояву характеру.
160. Диференціальний аналіз типологій Кречмера і Шелдона.
161. Психосоціотипи та їх диференціальний аналіз.
162. Аналіз психогеометричної типології.
163. Порівняльна характеристика типології К. Юнга та типології Майєрс-Бріггс.
164. Типи людей і «локус контролю» (за Д. Роттером).
165. Диференціальний аналіз класифікації особливостей А. Ф. Лазурським.
166. Диференціальний аналіз форм прояву здібностей.
167. Якісна та кількісна характеристика здібностей.
168. Диференціальний аналіз рівнів здібностей.
169. Диференціальний аналіз видів здібностей.
170. Зв'язок здібностей з типологічними властивостями нервової системи.
171. Диференціальний аналіз структури свідомості.
172. Фрустрація самосвідомості та її диференційний аналіз.
173. Індивідуальні особливості конфліктів між підструктурами самосвідомості.
174. Диференціально-психологічні особливості життєвої стратегії особистості.
175. Стильові сфери особистості: внутрішній і зовнішній контури 176. Типологія стилів людини.
177. Умови формування індивідуального стилю діяльності.
178. Індивідуальна та вікова специфіка життєвого циклу людини.
179. Вікові значення змісту Я-концепції особистості.
180. Вікові зміни розумових здібностей особистості.
181. Формування особистості, суб'єкта діяльності та індивідуальності в дорослому віці.
182. Індивідуальна організація людини в період гетерогенезу.
183. Особливості диференційованого навчання та виховання в сучасній системі освіти.
184. Диференціальні особливості професійного самовизначення людини.
185. Диференціальні особливості основних фаз розвитку професіоналізму.
186. Диференціально-психологічний аналіз соціальних груп.
187. Диференційований аналіз стилів спілкування.
188. Індивідуальні особливості щодо оволодіння навичками спілкування.
189. Диференційовані аспекти поведінки в конфліктній ситуації
190. Типи виходу з конфліктів.
191. Специфіка соціально-психологічної перцепції та її дослідження.
192. Соціокультурна координата індивідуальності.
193. Етнічна самосвідомість та її диференціальні особливості.
194. Вплив сімейного фактора на індивідуальні відмінності.
195. Урахування психології статевих відмінностей у трудовій діяльності.
196. Статева диференціація в перцептивній і вербальній сферах.
197. Маскулінність, фемінінність та андрогенія: диференціальний аналіз.
198. Диференціальні аспекти девіантної поведінки особистості.
199. Деструктивні тенденції індивідуальності.
200. Передумови особистісних деформацій.
201. Диференціальні ознаки психологічного розладу особистості.
202. Проблема розмежування норми та патології
203. Статеві відмінності та статево-рольова поведінка.

204. Фактори статі та психіка: статево-рольові стереотипи.
205. Диференціально-психологічний аналіз внутрішньої картини хвороби.
206. Диференціальні особливості професійного самовизначення лікаря-психолога.
207. Диференціальні особливості основних фаз розвитку професіоналізму лікаря-психолога.
208. Диференціально-психологічний аналіз психічної норми та патології.

.Рекомендовані джерела

6.1. Основна (базова) література:

1. Мітіна С. В. Психологія особистості: підручник / С. В. Мітіна.- К.: Ліра-К, 2020.- 274 с.
2. Столяренко О. Психологія особистості: навч. посібник / О. Столяренко.- К.: Центр навчальної літератури, 2019.- 280 с.
3. Кацавець Р. Психологія особистості: навч. посібник / Р. Кацавець. - К.: АЛЕРТА, 2021.- 134 с.
4. Москалець В. Психологія особистості: підручник / В. Москалець.- К.: Центр навчальної літератури, 2020.- 364 с.
5. Кутішенко В. П. Вікова та педагогічна психологія / В. П. Кутішенко.- К.: Центр навчальної літератури, 2019.- 128 с.
6. Поліщук В. М. Вікова і педагогічна психологія: навч. Посібник / В. М. Поліщук. - К.: Університетська книга, 2023.- 352 с.
7. Видра О. Г. Вікова та педагогічна психологія / О. Г. Видра.- К.: Центр навчальної літератури, 2019.- 112 с.
8. Василенко Л. Вікова психологія / Л. Василенко, М. Савчин.- К.: Академія, 2021.-376 с
7. Диференційна психологія: підручник (ред. С. Д. Максименко). - К.: Слово, 2013.- 600 с.

6.2. Додаткова література:

8. Варій М. Й. Психологія особистості: навч. посібник / М. Й. Варій.- К.: Центр навчальної літератури, 2008.- 592 с.
9. Мельничук О. Б. Психологія особистості: Хрестоматія / о. Б. Мальничук, Р. Ф. Пасічник, Л. М. Вольнова та ін.- К.:КПУ імені М.П. Драгоманова, 2009.- 532 с.
10. Палій А. А. Диференціальна психологія: навч. посібник / А. А. Палій.- К.: Академвидав, 2010.- 432 с.
11. Мазяр О. Диференціальна психологія: навч. посібник / О. Мазяр.- К.: Вид. Дім "Кондор", 2017.- 284 с.
12. Максименко С. Д. Психологія учіння людини: генетико-моделюючий підхід: монографія / С. Д. Максименко. - К.: Слово, 2013.- 288 с.
13. Павелків Р. В. Вікова психологія: підручник / Р. В. Павелків. - К.: Кондор, 2015.- 469 с.